

Żaba trawna *Rana temporaria* (1213)



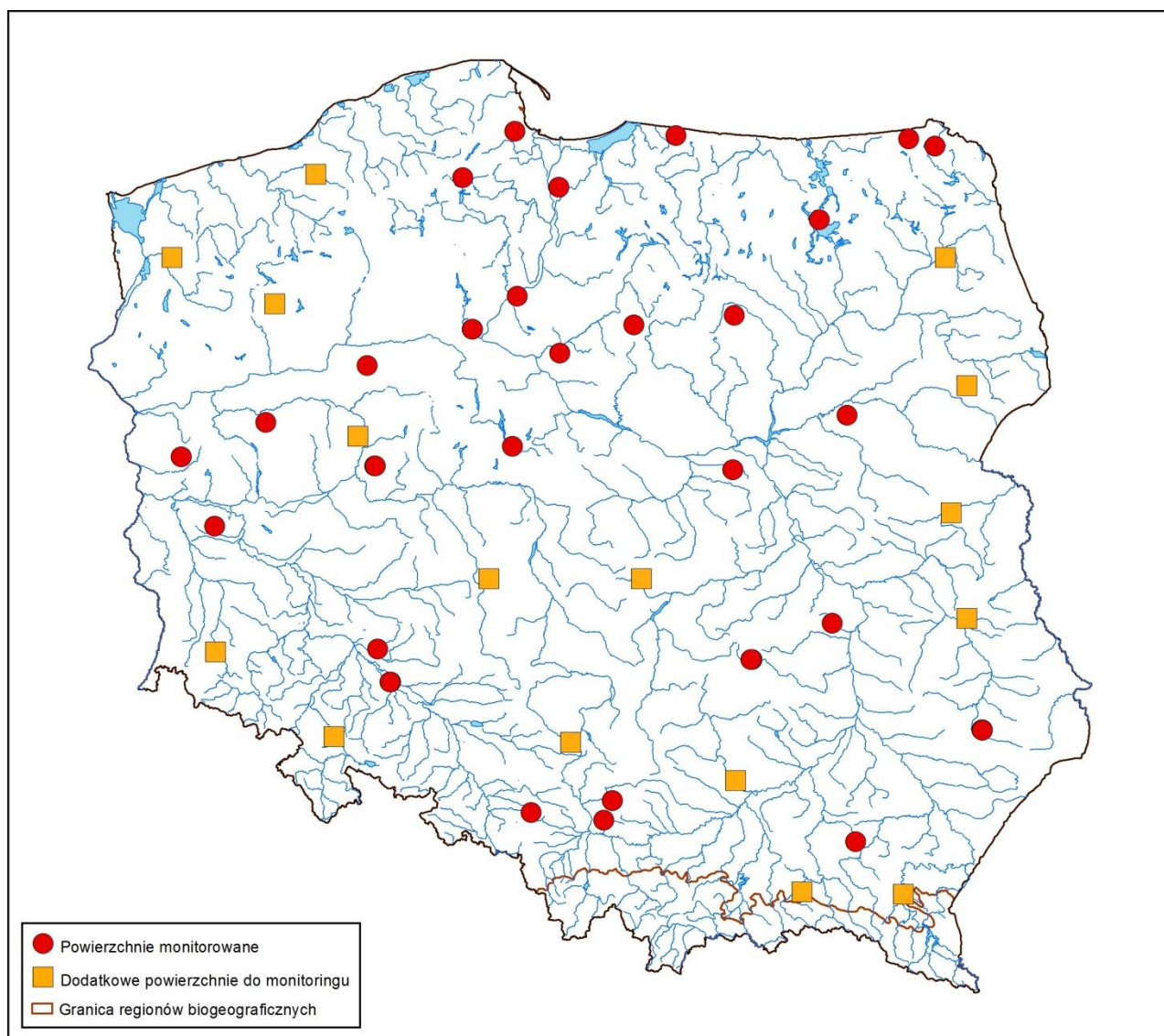
Eksperti: Baran Paulina, Błażuk Jacek, Bonk Maciej, Bury Stanisław, Fritzkowski Szymon, Hetmański Tomasz, Kisiel Paweł, Klimaszewski Krzysztof, Kozik Bogusław, Majtyka Tomasz, Mazgajska Joanna, Miernik Katarzyna, Najbar Bartłomiej, Niewolewska Justyna, Pełnia-Iwanicka Ewa, Połczyńska-Konior Grażyna, Różański Wojciech, Rybacki Mariusz, Sikora Anna, Smółka Małgorzata, Stachyra Przemysław, Szpotkowski Kamil, Bors Paweł, Derwich Antoni, Gładysz Katarzyna, Holly Marek, Sochacki Jarosław

REGION KONTYNENTALNY

Autorzy raportu: Tomasz Majtyka, Maria Ogielska

Gatunek występuje w regionie biogeograficznym kontynentalnym i alpejskim.
Gatunek był monitorowany w 2010 r.

Liczba i lokalizacja stanowisk i obszarów monitoringowych



Ryc. 1. Rozmieszczenie powierzchni monitoringu płazów

Gatunek został zaobserwowany na 181 spośród 351 monitorowanych stanowisk rozrodu płazów w regionie biogeograficznym kontynentalnym (ok. 52% stanowisk zasiedlonych). Stanowiska te są zlokalizowane w okolicach Bydgoszczy, Elbląga, Gdańska, Gliwic, Gorzowa Wielkopolskiego, Kielc, Krakowa, Mławy, Piły, Poznania, Radomia, Suwałk, Tarnowa, Warszawy, Wrocławia, Zamościa oraz Zielonej Góry i nie reprezentują jeszcze w pełni rozmieszczenia geograficznego żaby trawnej w Polsce. Uzasadnione jest rozszerzenie w przyszłości listy monitorowanych stanowisk stanowiskami wybranymi w następujących rejonach: okolice Białegostoku, Białej Podlaskiej, Częstochowy, Koszalina, Łodzi, Rzeszowa i Szczecina dla uzupełnienia luk, aby w miarę równomiernie rozmieścić stanowiska na obszarze niżowej Polski. Taka sieć stanowisk pozwoli na właściwe monitorowanie stanu ochrony gatunku, w tym na obserwowanie trendów w dostępności siedlisk rozrodu.

Tab. 1. Zestawienie stanowisk monitoringowych, na których stwierdzono występowanie żaby trawnej

Lp.	Nazwa stanowiska	Lokalizacja stanowiska (obszary chronione)
1.	Augustów	obszar Natura 2000 PLH140035 Puszcza Kozienicka
2.	Bernatka 1	Kielecczyzna
3.	Bernatka 2	Kielecczyzna
4.	Bernatka 3	Kielecczyzna
5.	Bernatka 4	Kielecczyzna
6.	Biadolinie 9A	Małopolska
7.	Biskupice 2	Mazowsze
8.	Biskupice Rów D	Mazowsze
9.	Bliżyn	Kielecczyzna
10.	Brzeźnica 2	Małopolska
11.	Brzeźno 1	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego, obszar Natura 2000 PLH080002 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry
12.	Brzeźno 2	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego, obszar Natura 2000 PLH080002 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry
13.	Brzeźno 3	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego, obszar Natura 2000 PLH080002 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry
14.	Brzeźno 4	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego, obszar Natura 2000 PLH080002 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry
15.	Brzeźno 5	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego, obszar Natura 2000 PLH080002 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry
16.	Brzeźno 6	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego, obszar Natura 2000 PLH080002 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry
17.	Bukowno 1	Małopolska
18.	Bukowno 2	Małopolska
19.	Bukowno 3	Małopolska
20.	Bukowno 4	Małopolska
21.	Bukowno 5	Małopolska
22.	Bydgoszcz - Fordon 1	Kujawy
23.	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 15	Kujawy
24.	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 16	Kujawy
25.	Cecylówka	Mazowsze
26.	Chemik	Mazowsze
27.	Chrzanów 1	Małopolska
28.	Chrzanów 2	Małopolska
29.	Chrzanów 3	Małopolska
30.	Chrzanów 4	Małopolska
31.	Chrzanów 5	Małopolska
32.	Chrzanów 6	Małopolska

33.	Chrzanów 7	Małopolska
34.	Chrzanów 8	Małopolska
35.	Chrzanów 9	Małopolska
36.	Gdańsk-Klukowo 1	Kaszuby
37.	Gnojewo 1	Powiśle
38.	Gościszewo 1	Powiśle
39.	Jadowniki Wał Ruda 1	Małopolska
40.	Jastrzębia 2	Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy, obszar Natura 2000 PLH260010 Lasy Suchedniowskie
41.	Jęzior_1	otulina Roztoczańskiego Parku Narodowego, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
42.	Kamionna 1	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego
43.	Kamionna 2	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego
44.	Kamionna 3	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego
45.	Kamionna 4	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego, obszar Natura 2000 PLH300031 Dolina Kamionki
46.	Kamionna 5	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego, obszar Natura 2000 PLH300031 Dolina Kamionki
47.	Kamionna 6	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego, obszar Natura 2000 PLH300031 Dolina Kamionki
48.	Kamionna 7	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego
49.	Kamionna 8	strefa ochronna Pszczewskiego Parku Krajobrazowego, obszar Natura 2000 PLH300031 Dolina Kamionki
50.	Kampinoski Park Narodowy_1	Kampinoski Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLC140001 Puszcza Kampinowska
51.	Kampinoski Park Narodowy_3	Kampinoski Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLC140001 Puszcza Kampinowska
52.	Kampinoski Park Narodowy_7	Kampinoski Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLC140001 Puszcza Kampinowska
53.	Kampinoski Park Narodowy_13	Kampinoski Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLC140001 Puszcza Kampinowska
54.	Kampinoski Park Narodowy_14	Kampinoski Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLC140001 Puszcza Kampinowska
55.	Kampinoski Park Narodowy_15	Kampinoski Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLC140001 Puszcza Kampinowska
56.	Kampinoski Park Narodowy_21	Kampinoski Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLC140001 Puszcza Kampinowska
57.	Kapustowo 2	Powiśle
58.	Kobyli Ług (Chojnowski 3)	Chojnowski Park Krajobrazowy
59.	Konieczwałd 2	Powiśle
60.	Kosobudy 1	otulina Roztoczańskiego Parku Narodowego
61.	Kosobudy 2	otulina Roztoczańskiego Parku Narodowego
62.	Kosobudy 3	otulina Roztoczańskiego Parku Narodowego, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
63.	Kościerzyna-Rybaki 1	Kaszuby
64.	Kościerzyna-Rybaki 2	Kaszuby
65.	Kościerzyna-Rybaki 3	Kaszuby
66.	Kościerzyna-Rybaki 4	Kaszuby

67.	Kościerzyna-Rybaki 5	Kaszuby
68.	Kościerzyna-Rybaki 6	Kaszuby
69.	Kościerzyna-Rybaki 7	Kaszuby
70.	Krępa 1	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
71.	Krępa 2	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
72.	Krępa 3	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
73.	Krępa 4	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
74.	Krępa 5	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
75.	Krępa 6	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
76.	Krępa 7	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
77.	Krępa 8	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
78.	Krępa 9	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
79.	Krępa 10	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
80.	Krępa 11	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
81.	Krępa 12	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
82.	Krępa 13	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
83.	Krępa 14	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
84.	Krępa 15	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
85.	Krępa 16	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
86.	Krępa 17	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
87.	Krępa 18	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
88.	Krępa 19	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
89.	Krępa 20	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
90.	Krępa 21	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
91.	Krępa 22	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
92.	Krępa 23	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
93.	Krępa 24	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry

		Odry
94.	Krępa 25	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
95.	Krępa 26	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
96.	Krępa 27	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
97.	Krępa 28	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
98.	Krępa 29	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
99.	Krępa 30	obszar Natura 2000 PLB080004 Dolina Środkowej Odry
100.	Kumaki Dobrej 1	obszar Natura 2000 PLH020078 Kumaki Dobrej
101.	Kumaki Dobrej 11	obszar Natura 2000 PLH020078 Kumaki Dobrej
102.	Kumaki Dobrej 13	obszar Natura 2000 PLH020078 Kumaki Dobrej
103.	Kumaki Dobrej 15	obszar Natura 2000 PLH020078 Kumaki Dobrej
104.	Łęgi oborskie (Chojnowski 5)	Chojnowski Park Krajobrazowy
105.	moskol	obszar Natura 2000 PLH140006 Dolina Zwoleńki
106.	Nowa Wieś	Mazowsze
107.	Oława 14	Dolny Śląsk
108.	Orzeszyn (Chojnowski 1)	Chojnowski Park Krajobrazowy
109.	Pilawski Grąd (Chojnowski 2)	rezerwat Pilawski Grąd, Chojnowski Park Krajobrazowy
110.	Podstolice 1	Wielkopolska
111.	Podstolice 2	Wielkopolska
112.	Podstolice 4	Wielkopolska
113.	Podstolice 8	Wielkopolska
114.	Powsin 1 B	Mazowsze
115.	Powsin 3	Mazowsze
116.	Powsin 7	Mazowsze
117.	Rapaty	Mazowsze
118.	Robakowo 1	Wielkopolska
119.	Robakowo 2	Wielkopolska
120.	Robakowo 6	Wielkopolska
121.	Robakowo 7	Wielkopolska
122.	Roztoczański Park Narodowy_Bór	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Rostocze Środkowe, obszar Natura 2000 PLB060012 Rostocze
123.	Roztoczański Park Narodowy_Chropaczów Duży	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Rostocze Środkowe
124.	Roztoczański Park Narodowy_Chropaczów Mały	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Rostocze Środkowe, obszar Natura 2000 PLB060012 Rostocze
125.	Roztoczański Park Narodowy_Oźga	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Rostocze Środkowe, obszar Natura 2000 PLB060012 Rostocze
126.	RPN_Czarny Staw	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Rostocze Środkowe, obszar Natura 2000

		PLB060012 Roztocze
127.	RPN_doprowadzalnik_18	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Roztocze Środkowe, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
128.	RPN_doprowadzalnik_19	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Roztocze Środkowe, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
129.	RPN_doprowadzalnik_25	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Roztocze Środkowe, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
130.	RPN_Echo_1	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Roztocze Środkowe, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
131.	RPN_Echo_2	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Roztocze Środkowe, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
132.	RPN_Echo_stare stawy	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Roztocze Środkowe, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
133.	RPNprzy gościńcu_21	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Roztocze Środkowe, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
134.	RPN_Świerszcz_17	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Roztocze Środkowe, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
135.	RPN_Świerszcz_22	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Roztocze Środkowe, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
136.	RPN_torfowisko_12	Roztoczański Park Narodowy, obszar Natura 2000 PLH060017 Roztocze Środkowe, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
137.	Skarżysko Skalka	Kielecczyzna
138.	Skarżysko-Kamienna 2	Kielecczyzna
139.	Suchedniów 4	Kielecczyzna
140.	Suchedniów 10	Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy, obszar Natura 2000 PLH260010 Lasy Suchedniowskie
141.	Suchedniów 11	Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy, obszar Natura 2000 PLH260010 Lasy Suchedniowskie
142.	Szczygłowice 1	Górny Śląsk
143.	Szczygłowice 2	Górny Śląsk
144.	Szczygłowice 3	Górny Śląsk
145.	Szczygłowice 4	Górny Śląsk
146.	Szczygłowice 5	Górny Śląsk
147.	Szczygłowice 7	Górny Śląsk
148.	Szczygłowice 8	Górny Śląsk
149.	Świerże	Mazowsze
150.	Uroczysko Jezior_2	otulina Roztoczańskiego Parku Narodowego, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
151.	Uroczysko Jezior_3	otulina Roztoczańskiego Parku Narodowego, obszar

		Natura 2000 PLB060012 Roztocze
152.	Uroczysko Jezior_5	otulina Roztoczańskiego Parku Narodowego, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
153.	Uroczysko Jezior_6	otulina Roztoczańskiego Parku Narodowego, obszar Natura 2000 PLB060012 Roztocze
154.	Zielona Góra - Ochla 1	Ziemia Lubuska
155.	Zielona Góra - Ochla 2	Ziemia Lubuska
156.	Zielona Góra - Ochla 3	Ziemia Lubuska
157.	Zielona Góra - Ochla 4	Ziemia Lubuska
158.	Zielona Góra - Ochla 5	Ziemia Lubuska
159.	Zielona Góra - Ochla 6	Ziemia Lubuska
160.	Zielona Góra - Ochla 7	Ziemia Lubuska
161.	Zielona Góra - Ochla 8	Ziemia Lubuska
162.	Zielona Góra - Ochla 9	Ziemia Lubuska
163.	Zielona Góra - Ochla 10	Ziemia Lubuska
164.	Zielona Góra - Ochla 11	Ziemia Lubuska
165.	Zielona Góra - Ochla 12	Ziemia Lubuska
166.	Zielona Góra - Ochla 13	Ziemia Lubuska
167.	Zielona Góra - Ochla 14	Ziemia Lubuska
168.	Zielona Góra - Ochla 15	Ziemia Lubuska
169.	Zielona Góra - Ochla 16	Ziemia Lubuska
170.	Zielona Góra - Ochla 17	Ziemia Lubuska
171.	Zielona Góra - Ochla 18	Ziemia Lubuska
172.	Zielona Góra - Ochla 19	Ziemia Lubuska
173.	Zielona Góra - Ochla 20	Ziemia Lubuska
174.	Zielona Góra - Ochla 21	Ziemia Lubuska
175.	Zielona Góra - Ochla 22	Ziemia Lubuska
176.	Zielona Góra - Ochla 23	Ziemia Lubuska
177.	Zielona Góra - Ochla 24	Ziemia Lubuska
178.	zwolenka1	obszar Natura 2000 PLH140006 Dolina Zwoleńki
179.	zwolenka2	obszar Natura 2000 PLH140006 Dolina Zwoleńki
180.	Żabieniec 1 (Chojnowski 8)	Chojnowski Park Krajobrazowy, obszar Natura 2000 PLH140039 Stawy w Żabieńcu
181.	Żabieniec 3 (Chojnowski 10)	Chojnowski Park Krajobrazowy, obszar Natura 2000 PLH140039 Stawy w Żabieńcu

Wyniki badań i ocena stanu ochrony

Podsumowanie wyników badań wskaźników na stanowiskach

Charakterystyki populacyjne

Chociaż nie przyjęto żadnych wskaźników stanu populacji gatunku i na wszystkich stanowiskach określono go jako nieznany, to jednak na wszystkich stanowiskach oprócz samej obecności gatunku notowano liczbę zaobserwowanych/zarejestrowanych godujących osobników dorosłych,

głosów godowych, osobników młodocianych, kijanek i kłębów skrzeku. Dominowały stwierdzenia godujących osobników dorosłych (146 stanowisk). Kijanki odnotowano na 106 stanowiskach. Obecność osobników młodocianych odnotowano na 85 stanowiskach, a kłębów skrzeku na 70 stanowiskach. Najrzadziej odnotowywano głosy godowe (tylko na 46 stanowiskach). Oczywiście wiele stanowisk żaby trawnej było zidentyfikowanych na podstawie więcej niż jednej metody obserwacji. Poniżej przedstawiono krótkie podsumowanie zebranych w trakcie kontroli terenowych danych o liczebności i rozrodzie żaby trawnej na monitorowanych stanowiskach.

Liczebność

Najbardziej wiarygodną metodą określania liczebności żaby trawnej w danym zbiorniku wodnym było bezpośrednie liczenie osobników dorosłych oraz ich głosów podczas pory godowej, w mniejszym stopniu także liczenie kłębów skrzeku. Agregacje godujących osobników wahały się od 1 do ponad 700, a kłębów skrzeku od 1 do ponad 400. Najczęściej w pojedynczym zbiorniku notowano do 10 godujących osobników i/lub pakietów skrzeku (74 stanowiska), do 50 godujących osobników i/lub pakietów skrzeku odnotowano na 56 stanowiskach, natomiast tylko w 14 stwierdzono więcej niż 50 godujących osobników i/lub pakietów skrzeku, w tym na 11 ponad 100 godujących osobników i/lub pakietów skrzeku. Najmniejszą liczbę godujących osobników – 1 dorosły osobnik lub 1 głos godowy, lub w późniejszym okresie pojedynczy kłęb skrzeku odnotowano na stanowiskach w okolicach Bydgoszczy (Bydgoszcz - Fordon 1), Mławy (Nowa Wieś, Rapaty), Poznania (Robakowo 2), Suwałk (Augustów), Warszawy (Biskupice Rów D, Kampinoski Park Narodowy_1, Kampinoski Park Narodowy_3, Kampinoski Park Narodowy_14, Powsin 1 B), Zamościa (RPN_doprowadzalnik_19) i Zielonej Góry (Krępa 10, Zielona Góra - Ochla 20). Nie można tych małych liczebności powiązać z konkretnym typem zbiornika wodnego, gdyż powyższe stanowiska reprezentują bardzo różne ich typy. Największe agregacje godujących osobników i/lub pakietów skrzeku – ponad 300 odnotowano w okolicach Gdańska (stanowiska: Kościerzyna-Rybaki 4, Kościerzyna-Rybaki 6, Kościerzyna-Rybaki 7) i Zamościa (stanowisko: Roztoczański Park Narodowy_Oźga). Stanowiska te charakteryzują się albo pojedynczym dużym zbiornikiem wodnym lub zespołem mniejszych zbiorników wodnych, których otoczenie porośnięte jest lasem lub podrostem leśnym.

Rozród

Obecność żaby trawnej stwierdzono na 181 stanowiskach. Na 175 stanowiskach stwierdzono godujące osobniki dorosłe i/lub ich głosy godowe, skrzek i/lub kijanki, można więc je uznać za stanowiska rozrodu. Sześć pozostałych może nie być stanowiskami rozrodczymi, gdyż stwierdzono tam wyłącznie osobniki młodociane, które mogły zawędrować z innych stanowisk. Stanowiska te to: Chrzanów 4, Chrzanów 5, Chrzanów 6, Chrzanów 7, Gościszewo 1 i Koniecwałd 2.

Wskaźniki stanu siedliska

Tab. 2. Zestawienie ocen zbiorczego wskaźnika jakości siedlisk na badanych stanowiskach żaby trawnej

Wskaźnik	Ocena			
	FV	U1	U2	XX
Zbiorczy wskaźnik jakości siedlisk	171	10	0	0

Na większości stanowisk zbiorczy wskaźnik jakości siedlisk wskazuje na stan właściwy (FV). Jedynie na 10 stanowiskach – Biskupice Rów D, Gdańsk-Klukowo 1, Nowa Wieś, Powsin 1 B, Powsin 3, Powsin 7, Robakowo 6, Zielona Góra - Ochla 1, Zielona Góra - Ochla 2 oraz Zielona Góra - Ochla 10 stan uznano za niezadowalający. Zwraca uwagę brak stanowisk z oceną złą (U2). Dobry stan siedlisk może wynikać ze względnie dobrego zachowania środowiska naturalnego w Polsce w porównaniu do krajów Europy Zachodniej. Wpływ na to ma zarówno zapóźnienie gospodarcze (jak choćby słaby rozwój infrastruktury drogowej) jak i kultura w rolnictwie (obecność licznych miedzi, pozostawianie wśród pól niewielkich płatów środowiska naturalnego – np. zagajników, oczek wodnych). Warto podkreślić, że połowa, bo aż 91 stanowisk znajduje się na obszarach w różnoraki sposób ustawowo chronionych, a więc o ograniczonej działalności człowieka, stąd dobry stan siedlisk. Na niezadowalającą ocenę (U1) zbiorczego wskaźnika jakości siedlisk na 10 stanowiskach wpływały głównie dwie składowe „Wpływ ryb” i „Liczba zbiorników w promieniu ≤ 500 m” (wartość 0 odpowiednio dla 4 i 6 stanowisk).

W nielicznych przypadkach (13) ocena ekspercka stanu siedliska nie zgadza się z oceną wg zbiorczego wskaźnika i zawsze jest niższa.

Poniżej opisano, jak kształtowały się poszczególne składowe zbiorczego wskaźnika jakości siedlisk na monitorowanych stanowiskach.

- **Obecność płycizn**

Na 97 stanowiskach płycizny zajmują $>30\%$ powierzchni lub długości linii brzegowej zbiornika wodnego. Większy udział płycizn powoduje szybsze nagrzewanie się wody, a to przyspiesza gody jak i rozwój jaj, w późniejszym okresie także rozwój kijanek. Na 69 stanowiskach płycizny zajmują 30 – 10% powierzchni lub długości linii brzegowej zbiornika wodnego, a na 14 stanowiskach płycizny zajmują $<10\%$ powierzchni lub długości linii brzegowej zbiornika wodnego. Składowa ta obniża wartość wskaźnika stanu siedlisk poprzez stwarzanie niekorzystnych warunków termicznych w zbiorniku.

- **Jakość wody**

Na wszystkich stanowiskach woda jest wizualnie niezanieczyszczona chemicznie i ta składowa nie różnicuje wartości zbiorczego wskaźnika stanu siedlisk na stanowiskach.

- **Wpływ ryb**

Na 51 stanowiskach wykazano obecność ryb drapieżnych (w tym na 25 stanowiskach stwierdzono je na pewno, na pozostałych jest to tylko domniemanie np. na podstawie informacji od wędkarzy czy obserwacji z lat wcześniejszych) i taka składowa obniża wartość zbiorczego wskaźnika stanu siedlisk – ryby drapieżne są istotnymi wrogami kijanek, szczególnie w środowiskach nienaturalnych (o zaburzonej równowadze ekologicznej) jak stawy hodowlane. Na 130 stanowiskach brak ryb lub są to ryby niedrapieżne, co sprzyja osiągnięciu sukcesu rozrodczego przez żabę trawną.

- **Liczba zbiorników w promieniu ≤ 500 m**

Na 121 stanowiskach odnotowano ≥ 4 zbiorników w promieniu ≤ 500 m. Większa liczba zbiorników w danej okolicy sprzyja stabilnym, liczebnym populacjom wszystkich płazów, w tym żaby trawnej. Na 40 stanowiskach odnotowano 1-3 zbiorników w promieniu ≤ 500 m, a na 20 stanowiskach nie stwierdzono w ogóle zbiorników w promieniu ≤ 500 m. Z kolei mała liczba zbiorników w okolicy lub tylko pojedyncze zbiorniki powodują ograniczenia w kontaktach pomiędzy populacjami, a więc spada żywotność danej populacji. Także pojedyncze zbiorniki wodne, stanowiące jedyne w danej okolicy miejsca rozrodu, są z

natury niepewne, gdyż eliminacja jednego takiego zbiornika powoduje de facto również eliminację całej populacji.

- **Środowisko w promieniu do 100 m**

Na 120 stanowiskach las iglasty, las liściasty, las mieszany, park i zagajnik zajmują łącznie więcej niż 50% terenu wokół zbiornika o promieniu 100 m, taki charakter otoczenia wydaje się sprzyjać obecności gatunku na stanowisku. Na 56 stanowiskach pole uprawne, łąka, torfowisko, zakrzewienia, zabudowa wiejska (<80%), zabudowa miejska (<50%) i zabudowa przemysłowa (<50%) zajmują łącznie więcej niż 50% terenu wokół zbiornika o promieniu 100 m, a na 5 stanowiskach zabudowa wiejska (>80%), zabudowa miejska (>50%) i zabudowa przemysłowa (>50%) zajmują łącznie więcej niż 50% terenu wokół zbiornika o promieniu 100 m. Znaczący udział zabudowy wiejskiej oraz duży udział zabudowy miejskiej i przemysłowej decydują o niższej wartości tej składowej.

Tab. 3. Oceny parametrów stanu ochrony żaby moczarowej na badanych stanowiskach

Lp.	Stanowiska	Oceny			
		Stan populacji	Stan siedliska – wskaźnik zbiorczy	Perspektywy	Ocena ogólna*
1	Augustów	XX	FV	FV	FV
2	Bernatka 1	XX	FV	U1	U1
3	Bernatka 2	XX	FV	FV	FV
4	Bernatka 3	XX	FV	FV	FV
5	Bernatka 4	XX	FV	U1	U1
6	Biadolinie 9A	XX	FV	U1	U1
7	Biskupice 2	XX	FV	U1	U1
8	Biskupice Rów D	XX	U1	U1	U1
9	Bliżyn	XX	FV	FV	FV
10	Brzeźnica 2	XX	FV	U1	U1
11	Brzeźno 1	XX	FV	U1	U1
12	Brzeźno 2	XX	FV	U1	U1
13	Brzeźno 3	XX	FV	U1	U1
14	Brzeźno 4	XX	FV	U1	U1
15	Brzeźno 5	XX	FV	U1	U1
16	Brzeźno 6	XX	FV	U1	U1
17	Bukowno 1	XX	FV	FV	FV
18	Bukowno 2	XX	FV	FV	FV
19	Bukowno 3	XX	FV	FV	FV
20	Bukowno 4	XX	FV	U1	U1
21	Bukowno 5	XX	FV	FV	FV
22	Bydgoszcz - Fordon 1	XX	FV	U1	U1
23	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 15	XX	FV	FV	FV
24	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 16	XX	FV	FV	FV
25	Cecylówka	XX	FV	U1	U1
26	Chemik	XX	FV	FV	FV
27	Chrzanów 1	XX	FV	U1	U1
28	Chrzanów 2	XX	FV	FV	FV (U1)

29	Chrzanów 3	XX	FV	U1	U1
30	Chrzanów 4	XX	FV	FV	FV
31	Chrzanów 5	XX	FV	U1	U1
32	Chrzanów 6	XX	FV	U1	U1
33	Chrzanów 7	XX	FV	U1	U1
34	Chrzanów 8	XX	FV	U1	U1
35	Chrzanów 9	XX	FV	U1	U1
36	Gdańsk-Klukowo 1	XX	U1	U1	U1
37	Gnojewo 1	XX	FV	U1	U1
38	Gościszewo 1	XX	FV	U1	U1
39	Jadowniki Wał Ruda 1	XX	FV	FV	FV
40	Jastrzębia 2	XX	FV	FV	FV
41	Jęzior_1	XX	FV	XX	XX (FV)
42	Kamionna 1	XX	FV	FV	FV
43	Kamionna 2	XX	FV	FV	FV
44	Kamionna 3	XX	FV	U1	U1
45	Kamionna 4	XX	FV	FV	FV
46	Kamionna 5	XX	FV	FV	FV
47	Kamionna 6	XX	FV	FV	FV
48	Kamionna 7	XX	FV	FV	FV
49	Kamionna 8	XX	FV	FV	FV
50	Kampinoski Park Narodowy_1	XX	FV	FV	FV
51	Kampinoski Park Narodowy_3	XX	FV	FV	FV
52	Kampinoski Park Narodowy_7	XX	FV	FV	FV
53	Kampinoski Park Narodowy_13	XX	FV	U1	U1
54	Kampinoski Park Narodowy_14	XX	FV	FV	FV
55	Kampinoski Park Narodowy_15	XX	FV	FV	FV
56	Kampinoski Park Narodowy_21	XX	FV	FV	FV
57	Kapustowo 2	XX	FV	U1	U1
58	Kobyli Ług (Chojnowski 3)	XX	FV	FV	FV
59	Koniecwałd 2	XX	FV	U1	U1
60	Kosobudy 1	XX	FV (U1)	XX	XX
61	Kosobudy 2	XX	FV (U1)	XX	XX
62	Kosobudy 3	XX	FV (U2)	XX	XX
63	Kościerzyna-Rybaki 1	XX	FV	FV	FV
64	Kościerzyna-Rybaki 2	XX	FV	FV	FV
65	Kościerzyna-Rybaki 3	XX	FV	FV	FV
66	Kościerzyna-Rybaki 4	XX	FV	FV	FV
67	Kościerzyna-Rybaki 5	XX	FV	FV	FV
68	Kościerzyna-Rybaki 6	XX	FV	FV	FV
69	Kościerzyna-Rybaki 7	XX	FV	FV	FV
70	Krępa 1	XX	FV	FV	FV
71	Krępa 2	XX	FV	FV	FV

72	Krępa 3	XX	FV	FV	FV
73	Krępa 4	XX	FV	FV	FV
74	Krępa 5	XX	FV	FV	FV
75	Krępa 6	XX	FV	FV	FV
76	Krępa 7	XX	FV	FV	FV
77	Krępa 8	XX	FV	FV	FV
78	Krępa 9	XX	FV	FV	FV
79	Krępa 10	XX	FV	FV	FV
80	Krępa 11	XX	FV	FV	FV
81	Krępa 12	XX	FV	FV	FV
82	Krępa 13	XX	FV	FV	FV
83	Krępa 14	XX	FV	FV	FV
84	Krępa 15	XX	FV	FV	FV
85	Krępa 16	XX	FV	FV	FV
86	Krępa 17	XX	FV	FV	FV
87	Krępa 18	XX	FV	FV	FV
88	Krępa 19	XX	FV	FV	FV
89	Krępa 20	XX	FV	FV	FV
90	Krępa 21	XX	FV	FV	FV
91	Krępa 22	XX	FV	FV	FV
92	Krępa 23	XX	FV	FV	FV
93	Krępa 24	XX	FV	FV	FV
94	Krępa 25	XX	FV	FV	FV
95	Krępa 26	XX	FV	FV	FV
96	Krępa 27	XX	FV	FV	FV
97	Krępa 28	XX	FV	FV	FV
98	Krępa 29	XX	FV	FV	FV
99	Krępa 30	XX	FV	FV	FV
100	Kumaki Dobrej 1	XX	FV	U1	U1
101	Kumaki Dobrej 11	XX	FV	U1	U1
102	Kumaki Dobrej 13	XX	FV	U1	U1
103	Kumaki Dobrej 15	XX	FV	U1	U1
104	Łęgi oborskie (Chojnowski 5)	XX	FV	U1	U1
105	moskol	XX	FV	FV	FV
106	Nowa Wieś	XX	U1	U1	U1
107	Oława 14	XX	FV	FV	FV
108	Orzeszyn (Chojnowski 1)	XX	FV	U1	U1
109	Pilawski Grąd (Chojnowski 2)	XX	FV	U1	U1
110	Podstolice 1	XX	FV (U1)	U1	U1
111	Podstolice 2	XX	FV	U1	U1
112	Podstolice 4	XX	FV	FV	FV
113	Podstolice 8	XX	FV	U1	U1
114	Powsin 1 B	XX	U1	U1	U1
115	Powsin 3	XX	U1	U1	U1
116	Powsin 7	XX	U1	U1	U1
117	Rapaty	XX	FV	FV	FV
118	Robakowo 1	XX	FV	U1	U1
119	Robakowo 2	XX	FV	U1	U1

120	Robakowo 6	XX	U1	U1	U1
121	Robakowo 7	XX	FV	U1	U1
122	Roztoczański Park Narodowy_Bór	XX	FV (U2)	FV	FV (U1)
123	Roztoczański Park Narodowy_Chropaczów Duży	XX	FV	FV	FV
124	Roztoczański Park Narodowy_Chropaczów Mały	XX	FV (U1)	FV	FV (U1)
125	Roztoczański Park Narodowy_Oźga	XX	FV	FV	FV
126	RPN_Czarny Staw	XX	FV (U1)	FV	FV (U2)
127	RPN_doprowadzalnik_18	XX	FV	FV	FV
128	RPN_doprowadzalnik_19	XX	FV	FV	FV
129	RPN_doprowadzalnik_25	XX	FV	FV	FV
130	RPN_Echo_1	XX	FV (U2)	FV	FV (U2)
131	RPN_Echo_2	XX	FV (U2)	FV	FV (U1)
132	RPN_Echo_stare stawy	XX	FV (U1)	U1	U1
133	RPNprzy gościńcu_21	XX	FV (U1)	FV	FV (U1)
134	RPN_Świerszcz_17	XX	FV (U1)	FV	FV (U1)
135	RPN_Świerszcz_22	XX	FV (U1)	FV	FV (U1)
136	RPN_torfowisko_12	XX	FV	U1	U1
137	Skarżysko Skałka	XX	FV	U1	U1
138	Skarżysko-Kamienna 2	XX	FV	U1	U1
139	Suchedniów 4	XX	FV	FV	FV
140	Suchedniów 10	XX	FV	FV	FV
141	Suchedniów 11	XX	FV	FV	FV
142	Szczygłowice 1	XX	FV	U1	U1
143	Szczygłowice 2	XX	FV	U1	U1
144	Szczygłowice 3	XX	FV	U1	U1
145	Szczygłowice 4	XX	FV	FV	FV
146	Szczygłowice 5	XX	FV	U1	U1
147	Szczygłowice 7	XX	FV	U1	U1
148	Szczygłowice 8	XX	FV	U1	U1
149	Świerże	XX	FV	FV	FV
150	Uroczysko Jezior_2	XX	FV	FV	FV
151	Uroczysko Jezior_3	XX	FV	FV	FV
152	Uroczysko Jezior_5	XX	FV	FV	FV
153	Uroczysko Jezior_6	XX	FV	FV	FV
154	Zielona Góra - Ochla 1	XX	U1	U1	U1
155	Zielona Góra - Ochla 2	XX	U1	U1	U1
156	Zielona Góra - Ochla 3	XX	FV	U1	U1
157	Zielona Góra - Ochla 4	XX	FV	U1	U1
158	Zielona Góra - Ochla 5	XX	FV	U1	U1
159	Zielona Góra - Ochla 6	XX	FV	U1	U1
160	Zielona Góra - Ochla 7	XX	FV	U1	U1
161	Zielona Góra - Ochla 8	XX	FV	U1	U1
162	Zielona Góra - Ochla 9	XX	FV	U1	U1
163	Zielona Góra - Ochla 10	XX	U1	U1	U1

164	Zielona Góra - Ochla 11	XX	FV	U1	U1
165	Zielona Góra - Ochla 12	XX	FV	U1	U1
166	Zielona Góra - Ochla 13	XX	FV	FV	FV
167	Zielona Góra - Ochla 14	XX	FV	U1	U1
168	Zielona Góra - Ochla 15	XX	FV	U1	U1
169	Zielona Góra - Ochla 16	XX	FV	U1	U1
170	Zielona Góra - Ochla 17	XX	FV	U1	U1
171	Zielona Góra - Ochla 18	XX	FV	U1	U1
172	Zielona Góra - Ochla 19	XX	FV	U1	U1
173	Zielona Góra - Ochla 20	XX	FV	U1	U1
174	Zielona Góra - Ochla 21	XX	FV	U1	U1
175	Zielona Góra - Ochla 22	XX	FV	U1	U1
176	Zielona Góra - Ochla 23	XX	FV	U1	U1
177	Zielona Góra - Ochla 24	XX	FV	U1	U1
178	zwolenka1	XX	FV	FV	FV
179	zwolenka2	XX	FV	FV	FV
180	Żabieniec 1 (Chojnowski 8)	XX	FV	FV	FV
181	Żabieniec 3 (Chojnowski 10)	XX	FV	FV	FV
RAZEM		181 XX	171 FV (158) 10 U1 (19) 0 U2 (4)	97 FV 80 U1 0 U2 4 XX	97 FV (89) 80 U1 (87) 0 U2 (2) 4 XX (3)

*osobno z uwzględnieniem oceny siedlisk w oparciu o zbiorczy wskaźnik jakości siedliska i oparciu o ocenę eksperta wykonującego prace (w nawiasie)

Stan populacji: Stanu populacji gatunku na poszczególnych stanowiskach nie oceniano.

Stan siedliska: Udział stanowisk, gdzie stan siedliska (według przyjętego zbiorczego wskaźnika) oceniono jako właściwy (FV) wynosi 95% a niezadowalający (U1) wynosi 5% wszystkich stanowisk, gdzie stwierdzono obecność żaby trawnej. Brak stanowisk z oceną złą (U2) stanu siedliska. Wśród stanowisk z oceną U1 głównymi składowymi obniżającymi wskaźnik jakości siedlisk są „wpływ ryb” oraz „liczba zbiorników w promieniu ≤500 m” (osiągające wartość 0 odpowiednio w 4 i 6 przypadkach). Stanowiska o niezadowalającym (U1) stanem siedliska to: Biskupice Rów D, Gdańsk-Klukowo 1, Nowa Wieś, Powsin 1 B, Powsin 3, Powsin 7, Robakowo 6, Zielona Góra - Ochla 1, Zielona Góra - Ochla 2 oraz Zielona Góra - Ochla 10. W 13 przypadkach (7%) w opinii eksperta wykonującego prace monitoringowe ocena stanu siedliska powinna być inna niż ta, na którą wskazuje zbiorczy wskaźnik jakości siedlisk i we wszystkich przypadkach powinna to być ocena niższa. Jeśli by przyjąć wszystkie proponowane oceny eksperckie, to rozkład stanowisk w poszczególnych stanach siedliska wyglądałby następująco: stanowiska ze stanem siedliska właściwym (FV) wynosiłby 87%, ze stanem niezadowalającym (U1) wynosiłby 11%, a ze stanem złym (U2) wynosiłby 2%. Stanowiska ze stanem siedliska niezadowalającym (U1) to: Biskupice Rów D, Gdańsk-Klukowo 1, Kosobudy 1, Kosobudy 2, Nowa Wieś, Podstolice 1, Powsin 1 B, Powsin 3, Powsin 7, Robakowo 6, Roztoczański Park Narodowy_Chropaczów Mały, RPN_Czarny Staw, RPN_Echo_stare stawy, RPNprzy gościńcu_21, RPN_Świerszcz_17, RPN_Świerszcz_22, Zielona Góra - Ochla 1, Zielona Góra - Ochla 2 oraz Zielona Góra - Ochla 10. Stanowiska ze stanem siedliska złym (U2) to: Kosobudy 3, Roztoczański Park Narodowy_Bór, RPN_Echo_1, RPN_Echo_2.

Perspektywy zachowania z uwzględnieniem negatywnych oddziaływań i zagrożeń: Na 97 stanowiskach żaby trawnej (spośród 181, gdzie ją odnotowano) perspektywy zachowania gatunku określono jako dobre (FV), na 80 – jako niezadowolające (U1), a na 4 – jako nieznane (XX). Zwraca uwagę fakt, że na żadnym stanowisku perspektywy zachowania gatunku nie zostały ocenione jako złe (U2). Perspektywy zachowania oceniano przede wszystkim przez pryzmat negatywnych oddziaływań stwierdzanych zarówno na samych stanowiskach monitorowanych w 2010 r., jak i w ich otoczeniu. Wśród wielu odnotowanych negatywnych oddziaływań tylko kilka z nich dotyczyło 10 i więcej stanowisk. Są to (w nawiasie podano liczbę stanowisk, w których wystąpiło oddziaływanie): drogi, autostrady (21), wędkarstwo (16), wyschnięcie (12), zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie (12), zanieczyszczenia (11), stosowanie pestycydów (10) oraz ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe (10). Oddziaływania mają 3 główne źródła: sieć drogową, szeroko pojętą turystykę i rekreację oraz bezpośrednią działalność człowieka na otoczenie (melioracje, zasypywanie zbiorników wodnych). Jeśli chodzi o zagrożenia (przyszłe przewidywane oddziaływania, najczęściej wymieniane dotyczą: dróg, autostrad (20 zbiorników), wyschnięcia (15), wędkarstwa (14), zasypywania terenu, melioracji i osuszania – ogólnie (13) i ścieżek, szlaków pieszych, szlaków rowerowych (10). Zdarzało się, w 70 przypadkach, że perspektywy oceniano jako niezadowolające, pomimo, że aktualny stan siedlisk wydaje się dobry. Ma to związek, przede wszystkim, z przebiegającymi w pobliżu drogami (10), uprawianiem wędkarstwa (8), wysychaniem zbiorników (8), nawożeniem pól (7), stosowaniem pestycydów (6), zanieczyszczeniami (5) oraz hodowlą ryb, skorupiaków i mięczaków (5).

Ocena ogólna: Stan ochrony gatunku oceniany był w oparciu o oceny tylko dwóch parametrów: siedlisko i perspektywy zachowania; jak już wspomniano, stanu populacji na stanowiskach monitoringowych nie oceniano. Stan ochrony gatunku oceniono jako właściwy (FV) na 97 stanowiskach (54% wszystkich stanowisk z żabą trawną), a na 80 (44%) stanowiskach stan gatunku określono jako niezadowolający (U1). Brak stanowisk, gdzie stan ochrony oceniony byłby jako zły (U2). Dla 4 (2%) stanowisk stanu ochrony gatunku nie określono (ocena ogólna XX) z uwagi na niejasne perspektywy zachowania. We wszystkich stanowiskach o ocenie ogólnej dobrej (FV), zarówno siedlisko jak i perspektywy, również ocenione były jako dobre (FV). Zwraca uwagę fakt, że 70 (39%) stanowisk o ocenie ogólnej niezadowolającej (U1) otrzymało taką ocenę wyłącznie ze względu na niezadowolające perspektywy zachowania. Na tych stanowiskach stan siedliska oceniony został jako dobry (FV). Na pozostałych 10 stanowiskach zarówno ocena stanu siedliska jak i perspektywy zachowania gatunku uznano za niezadowolające (U1). Na 7 stanowiskach (4%) ocena ogólna stanu ochrony gatunku powinna być zdaniem ekspertów niższa o jeden stopień (U1 zamiast FV), a na 2 stanowiskach (1%) nawet o dwa stopnie (U2 zamiast FV), z uwagi na gorszy ich zdaniem stan siedlisk na tych stanowiskach niż by na to wskazywał zbiorczy wskaźnik jakości siedlisk. Jeśliby przyjąć wszystkie proponowane oceny eksperckie, to rozkład stanowisk w poszczególnych ocenach ogólnych wyglądałby następująco: stanowiska z oceną ogólną dobrą (FV) wynosiłby 49%, z oceną ogólną niezadowolającą (U1) wynosiłby 48%, ze stanem złym (U2) wynosiłby 1%, a stanowiska z oceną ogólną nieznaną (XX) byłyby na poziomie 2%.

Gatunki obce: Na 25 badanych stanowiskach wykazano obecność następujących gatunków obcych: kolczurka klapowana *Echinocystis lobata* (F. Michx.) Torr. & A. Gray, moczarka kanadyjska *Elodea canadensis* Michx. i wierzba ostrolistna *Salix acutifolia* Willd. z roślin oraz sumik karłowaty *Ameiurus nebulosus* (Le Sueur, 1819), norka amerykańska *Neovison vison* Schreber, 1777, jenot *Nyctereutes procyonoides* Gray, 1834, trawianka *Perccottus glenii* Dybowski, 1877, bażant

Phasianus colchicus Linnaeus, 1758, szop pracz *Procyon lotor* Linnaeus, 1758 i żółw ozdobny *Trachemys scripta* (Wied, 1839) ze zwierząt.

Stan ochrony gatunku w obszarach Natura 2000

Spośród 181 monitorowanych stanowisk, na których stwierdzono żabę trawną, 43 (ok. 24%) zlokalizowane były na obszarach Natura 2000. Żaba trawna nie figuruje na załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, nie jest zatem gatunkiem Natura 2000 i dlatego nie oceniano stanu tego gatunku na poziomie obszarów Natura 2000. W poniższej tabeli podano tylko informację, w jakich obszarach Natura 2000 znajdowały się stanowiska żaby trawnej.

Tab. 4. Występowanie żaby trawnej na badanych obszarach Natura 2000

Obszar	Liczba stanowisk
Dolina Kamionki PLH300031	4
Dolina Zwoleńki PLH140006	3
Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry PLH080002	6
Kumaki Dobrej PLH020078	4
Lasy Suchedniowskie PLH260010	3
Puszcza Kampinoska PLC140001	5
Puszcza Kozienicka PLH140035	1
Roztocze Środkowe PLH060017	15
Stawy w Żabieńcu PLH140039	2

Stan ochrony gatunku na poziomie regionu biogeograficznego

Tab. 5. Ocena stanu ochrony gatunku w badanym regionie biogeograficznym

Region	Oceny			
	Stan populacji	Stan siedliska	Perspektywy	Ocena ogólna
Region biogeograficzny kontynentalny	XX	FV	U1	U1

Stanowiska monitorowane w 2010 roku nie stanowią jeszcze odpowiedniej reprezentacji zasięgu występowania gatunku w regionie biogeograficznym kontynentalnym. Niemniej jednak, w oparciu o wyniki pierwszego etapu prac można wstępnie ocenić stan ochrony gatunku w regionie kontynentalnym jako niezadowolający (U1). O takiej ocenie ogólnej decydują niezadowolające perspektywy zachowania (U1), ponieważ stan siedlisk na monitorowanych stanowiskach oceniano generalnie jako dobry (>80% ocen FV), natomiast stanu populacji nie oceniano. Jasno z tego wynika, że w Polsce stan środowiska pozwala jeszcze na egzystencję tego gatunku na wielu stanowiskach, jednak perspektywy zachowania nie są już tak dobre. Powodem jest dynamiczny rozwój infrastruktury drogowej, wędkarstwo, chemizacja rolnictwa oraz przekształcanie środowiska (zasypywanie zbiorników i ingerencja w stosunki wodne terenu).

REGION ALPEJSKI

Autor raportu: Małgorzata Smółka

Gatunek wybitnie eurytopowy. Występuje zarówno w regionie biogeograficznym kontynentalnym, jak i alpejskim.

Liczba i lokalizacja stanowisk i obszarów monitoringowych

Pracami monitoringowymi objętych zostało 309 zbiorników w regionie biogeograficznym alpejskim. Stanowiska te zlokalizowane były na terenie trzech parków narodowych: Gorceński, Magurskiego i Bieszczadzkiego. W założeniu były to obszary wybierane pod kątem monitoringu dwóch innych gatunków płazów, na których koncentrował się monitoring w 2011 roku: kumaka górskiego *Bombina variegata* i traszki karpackiej *Triturus montandoni*, dlatego obecność żaby trawnej była na nich notowana jako obserwacja dodatkowa i uzupełniająca. Jednak ze względu na szeroki zasięg występowania tego gatunku w opisywanym obszarze, w przyszłości celowe wydaje się objęcie go indywidualnym monitoringiem oraz poszerzenie obszaru badań na inne tereny górskie i podgórskie (Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Beskid Sądecki, Sudety, Pogórze Karpackie).

Tab. 1. Zestawienie stanowisk, na których stwierdzono występowanie żaby trawnej

Lp.	Nazwa stanowiska	Lokalizacja stanowiska (obszary chronione)
1.	Baranie 1 (685180)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja Magurska, PLB180002 Beskid Niski
2.	Beniowa 1	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
3.	Beniowa 2	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
4.	Beniowa 3	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
5.	Beniowa 4	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
6.	Beniowa 5	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.

		180001.
7.	Biedowa Polana 1	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
8.	Biedowa Polana 2	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
9.	Biedowa Polana 3	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
10.	Borysówka 1	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
11.	Borysówka 2	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
12.	Brzegi Górne 2	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
13.	Brzegi Górne 3	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
14.	Brzegi Górne 4	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
15.	Brzegi Górne 5	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
16.	Brzegi Górne 6	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
17.	Bukowiec 1	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” ,Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
18.	Bukowiec 2	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” ,Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
19.	Ciechania 1 (682177)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja Magurska, PLB180002 Beskid Niski
20.	Ciechania 10 (680178)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja Magurska, PLB180002 Beskid Niski
21.	Ciechania 11 (680178)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja Magurska, PLB180002 Beskid Niski
22.	Ciechania 13 (680178)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja Magurska, PLB180002 Beskid Niski
23.	Ciechania 2 (682177)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja Magurska, PLB180002 Beskid Niski
24.	Ciechania 8 (681179)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja Magurska, PLB180002 Beskid Niski
25.	Dolina Kamienicy 1	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
26.	Dolina Kamienicy 2	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska

27.	Dolina Kamienicy 3	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
28.	Dźwiniacz 1	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” ,Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
29.	Dźwiniacz 2	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” ,Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
30.	Dźwiniacz 3	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” ,Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
31.	Dźwiniacz 4	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” ,Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
32.	Dźwiniacz 5	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” ,Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
33.	Dźwiniacz 7	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” ,Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
34.	Dźwiniacz 8	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” ,Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
35.	Folusz 1 (672195)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
36.	Folusz 11 (670193)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
37.	Folusz 12 (670193)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
38.	Forędówki	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
39.	Grab 1 (679177)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja Magurska, PLB180002 Beskid Niski
40.	Huta Krempska 7 (680184)	Magurski Park Narodowy i Ostoja Magurska PLH180001.
41.	Kiczora - Trzy Kopce	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska

42.	Kolanin 2 (678189)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
43.	Konina 1	Teren znajduje się w Obszarze Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
44.	Koszarek	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
45.	Łonna 1	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
46.	Łonna 2	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
47.	Łonna 3	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
48.	Moczarne 1	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
49.	Moczarne 3	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
50.	Moczarne 4	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
51.	Moczarne 5	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
52.	Moczarne 6	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
53.	Nieznajowa 10 (673183)	Magurski Park Narodowy i Ostoja Magurska PLH180001.
54.	Nieznajowa 11 (673183)	Magurski Park Narodowy i Ostoja Magurska PLH180001.
55.	Nieznajowa 12 (674183)	Magurski Park Narodowy i Ostoja Magurska PLH180001.
56.	Nieznajowa 14 (675183)	Magurski Park Narodowy i Ostoja Magurska PLH180001.
57.	Nieznajowa 16 (672184)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
58.	Nieznajowa 19 (672184)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
59.	Nieznajowa 2 (672182)	Magurski Park Narodowy i Ostoja Magurska PLH180001.
60.	Nieznajowa 4 (673183)	Magurski Park Narodowy i Ostoja Magurska PLH180001.
61.	Oberówka 1	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
62.	Oberówka 2	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
63.	Olchowiec 2 (689181)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja

		Magurska, PLB180002 Beskid Niski
64.	Osada 1	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
65.	Osada 2	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
66.	Osada 3	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
67.	Osada 4	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
68.	Osada 7	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
69.	Papieżówka	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
70.	Park Konny 4 (682185)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
71.	Podskale 1	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
72.	Polana Srokówki 1	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
73.	Rostajne 10 (675184)	Magurski Park Narodowy i Ostoja Magurska PLH180001.
74.	Rostajne 11 (675184)	Magurski Park Narodowy i Ostoja Magurska PLH180001.
75.	Rostajne 2 (675180)	Magurski Park Narodowy i Ostoja Magurska PLH180001.
76.	Rostajne 3 (675180)	Magurski Park Narodowy i Ostoja Magurska PLH180001.
77.	Rostajne 4 (675180)	Magurski Park Narodowy i Ostoja Magurska PLH180001.
78.	Rzeki 3	Stanowiska znajdują się w otulinie Gorczańskiego Parku Narodowego
79.	Sianki 1	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
80.	Słodkie 5 (677182)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja Magurska, PLB180002 Beskid Niski
81.	Sokoliki 1	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC

		180001.
82.	Sokoliki 2	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
83.	Sokoliki 3	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
84.	Spaleniec	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
85.	Suche Rzeki 3	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
86.	Świerzowa Ruska 1 (674189)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
87.	Świerzowa Ruska 13 (673189)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
88.	Świerzowa Ruska 14 (673189)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
89.	Świerzowa Ruska 20 (672189)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
90.	Świerzowa Ruska 3 (674189)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
91.	Świerzowa Ruska 5 (674189)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
92.	Świerzowa Ruska 7 (673189)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
93.	Świerzowa Ruska 8 (673189)	Stanowisko położone na terenie Magurskiego Parku Narodowego (19 439 ha) oraz Obszarze Natura 2000 Ostoja Magurska (PLH180001).
94.	Tarnawa 1	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
95.	Tarnawa 2	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.

96.	Tarnawa 3	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
97.	Tarnawa 4	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
98.	Tarnawa 5	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
99.	Tarnawa 6	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
100.	Tarnawa 7	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
101.	Tarnawa 8	Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha), obszar: Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) - PLC 180001.
102.	Trusiówki 1	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
103.	Trusiówki 2	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
104.	Ustrzyki Górne 1	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
105.	Ustrzyki Górne 2	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
106.	Ustrzyki Górne 3	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
107.	Ustrzyki Górne 4	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
108.	Ustrzyki Górne 5	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000

		Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
109.	Ustrzyki Górne 6	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
110.	Ustrzyki Górne 7	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
111.	Ustrzyki Górne 8	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
112.	Wierchy Zarębskie 1	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
113.	Wierchy Zarębskie 2	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
114.	Wilsznia 20 (691181)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja Magurska, PLB180002 Beskid Niski
115.	Wilsznia 3 (690180)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja Magurska, PLB180002 Beskid Niski
116.	Wołosate 1	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
117.	Wołosate 2	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
118.	Wołosate 5	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
119.	Wołosate 6	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
120.	Wołosate 7	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
121.	Wołosate 8	Bieszczadzki Park Narodowy (29210 ha) stanowi część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz należy do obszaru Natura 2000 Bieszczady (111519 ha) -PLC 180001.
122.	Wysznia-Aniołówka	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
123.	Wysznia-Kuľachowa	Obszar Natura 2000: PLH120018 Ostoja Gorczańska
124.	Żydowskie 1 (679181)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja Magurska, PLB180002 Beskid Niski
125.	Żydowskie 5 (680180)	Magurski Park Narodowy, PLH180001 Ostoja Magurska, PLB180002 Beskid Niski

Wyniki badań i ocena stanu ochrony

Podsumowanie wyników badań na stanowiskach

Charakterystyki populacyjne

Poniżej przedstawiono krótkie podsumowanie zebranych w trakcie kontroli terenowych danych o liczebności i rozrodzie żaby trawnej na monitorowanych stanowiskach.

Liczebność

Obecność żaby trawnej stwierdzono na 125 spośród 309 monitorowanych zbiorników wodnych w trzech obszarach (ok. 40% zasiedlonych stanowisk). Wśród wszystkich zbadanych stanowisk, udział zasiedlonych przez żabę trawną zbiorników był największy w Bieszczadach (78%) i Ostoi Gorczańskiej (76%). Znacznie mniej zasiedlonych przez ten gatunek zbiorników odnotowano w Ostoi Magurskiej (niecałe 20%), co może jednak wynikać z faktu, że na tym obszarze badano głównie zbiorniki nietrwałe, które nie są dla żaby trawnej optymalnym miejscem występowania. Spośród zbiorników, w których policzono osobniki dorosłe, największą ich liczbę (50) odnotowano na stanowisku w Tarnawie (Tarnawa 3), najczęściej jednak notowano od 1 do kilku osobników. Znacznie większe liczebności dotyczyły obserwacji larw: na 29 stanowiskach określono ich liczebność w setkach, na stanowisku Beniowa_1 określono ich liczebność na >1000. Na wyniki tych obserwacji miał z pewnością wpływ termin obserwacji (późna wiosna i lato), który nie objął głównego okresu przypadającego na rozród żaby trawnej, ale za to uwzględnił okres, w którym można było zaobserwować obecne w zbiornikach larwy tego gatunku. W zdecydowanej większości zbiorników, żaba trawna współwystępowała z innymi gatunkami płazów; jedynie na niecałych 5% badanych stanowisk zaobserwowano obecność wyłącznie tego gatunku.

Rozród

Podczas badań monitoringowych w 2011 r. rozród gatunku stwierdzono na 103 stanowiskach (ok. 82% spośród wszystkich zbiorników na których stwierdzono obecność żaby trawnej). Największy udział stanowisk z wykrytym rozrodem odnotowano w Ostoi Gorczańskiej (92%), w Bieszczadach odsetek ten wyniósł ok. 86%, natomiast w Ostoi Magurskiej ok. 77%.

Charakterystyki siedliskowe

Podczas badań notowano informacje o różnych cechach zbiorników i o ich otoczeniu. Powierzchnia zbiorników wahała się od 2 do 30 000 m² (przy czym dla ok. 61,5% miała wartość do 100m², a tylko dla ok. 11,5% powierzchnia wynosiła powyżej 1000m²). Większość zbiorników była płytka (jedynie dla nieco ponad 5% zbiorników zanotowano brak obecności jakichkolwiek płyczn). Zdecydowana większość zbiorników była również częściowo pokryta roślinnością wynurzoną, przy czym udział zbiorników całkowicie porośniętych roślinnością wyniósł jedynie ok. 1%, a zbiorników bez roślinności odnotowano nieco ponad 12%. Ponad połowa zbiorników była częściowo (52%) lub całkowicie (5%) zacieniona; brak zacienienia odnotowano natomiast na 43% zbiorników. Najmniejsza odległość stanowiska do najbliższego, innego zbiornika wodnego była zwykle niewielka i w większości przypadków (ok. 75% zbiorników) wynosiła od 0,5 – 100 m. Większość zbiorników określono jako zbiorniki trwałe (ok. 70%) lub względnie trwałe (ok. 25%). W

bezpośrednim otoczeniu zbiornika najczęściej dominowały: las i łąka (bądź to jako jedyne środowiska, bądź we wspólnej mozaice (czasem przy udziale zakrzewień i zadrzewień).

Podjęto próbę analizy uzyskanych danych pod kątem określenia przy jakiej „wartości” danej charakterystyki środowisko jest mniej lub bardziej dogodne dla gatunku. Jednak ze względu na różnice w sposobie określania niektórych charakterystyk przez wykonawców prac, a także braki w danych, wystąpiły poważne problemy z analizą i interpretacją uzyskanych wyników w kontekście przydatności siedliska dla gatunku okazała się niemożliwa.

Stan populacji: Stanu populacji gatunku na poszczególnych stanowiskach nie oceniano. Ocena na poziomie całych obszarów nie była możliwa, ponieważ opiera się o zmiany zachodzące w liczbie zasiedlonych zbiorników i liczbie zbiorników, w których stwierdzono rozród, a tym roku określono jedynie stan wyjściowy/referencyjny dla kolejnych etapów prac monitoringowych.

Stan siedliska: Podobnie jak w przypadku populacji stan siedlisk określa się tylko na poziomie całych obszarów w oparciu o zmiany w liczbie dostępnych zbiorników. W 2011 r. nie można było tego zrobić, ponieważ oceniono tylko stan wyjściowy dla przyszłych ocen.

Wykonawcy prac podjęli jednak próbę oceny stanu siedliska dla poszczególnych zbiorników w oparciu o swoje doświadczenia (ocena ekspercka). Dotyczyło to jedynie zbiorników zakwalifikowanych jako trwałe. W przypadku 70 zbiorników wykonawcy ocenili stan siedliska jako właściwy (FV); dla 11 jako niezadowolający (U1), a dla 3 jako zły (U2).

W obszarze Bieszczady oraz w Ostoi Gorczańskiej przeważała wartość FV, stąd można wnioskować, że stan siedlisk dla żaby trawnej jest w tych obszarach właściwy. W Ostoi Magurskiej bezwzględną większość stanowiły zbiorniki nietrwałe bądź względnie trwałe, dla których stanu siedliska wykonawcy nie oceniali.

Generalnie, trwałe zbiorniki stanowiły mniejszość wśród badanych (40%) trudno wyciągać na tej podstawie daleko idące wnioski o stanie siedlisk gatunku na badanych obszarach.

Perspektywy zachowania z uwzględnieniem negatywnych oddziaływań i zagrożeń:

Na poziomie stanowisk perspektywy zachowania gatunku można było określić jedynie w przypadku zbiorników trwałych. Była to ocena ekspercka – wykonawcy oceniali, czy możliwe jest, aby dany zbiornik pełnił funkcję stanowiska rozrodu dla gatunku w perspektywie 10-12 lat. Dla 67 zbiorników perspektywy te zostały ocenione jako dobre (FV), w 15 przypadkach jako niezadowolające (U1) i w 1 przypadku jako złe (U2). W przypadku pozostałych stanowisk (zbiorników nietrwałych i względnie trwałych) perspektyw zachowania gatunku nie oceniono, określając je jako nieznane (XX). Najczęściej wymienianym przez ekspertów negatywnym oddziaływaniem było zagrożenie zbiorników związane z ich wypłyceniem i wysychaniem (poprzez m.in. naturalne zarastanie roślinnością, gromadzenie się na dnie zbiorników osadów i obniżania się poziomu wód gruntowych). Pomimo tego, iż stanowiska znajdują się na terenie Parków Narodowych, a więc na obszarach ustawowo chronionych – daje się również zauważyć oddziałującą na nie antropopresję. Przede wszystkim dotyczy to ruchu pojazdów kołowych po znajdujących się w obrębie parków drogach (szczególnie zagrożone są osobniki dorosłe żaby trawnej, masowo przekraczające drogi podczas odbywania wiosennych wędrówek godowych) oraz oddziaływań związanych z wykonywaniem na obszarach parku prac gospodarczych (np. prowadzeniem zrywki drewna).

Ocena ogólna: Nie oceniano stanu ochrony gatunku na poziomie monitorowanych stanowisk z uwagi na założenia metodyczne monitoringu. Ocena na poziomie obszarów nie była w tym roku możliwa, ponieważ wyniki tegorocznych prac stanowią dopiero dane wyjściowe dla ocen w przyszłych etapach monitoringu.

Gatunki obce: Brak jest informacji odnośnie gatunków obcych na stanowiskach.

Stan ochrony gatunku w obszarach Natura 2000

Żaba trawna nie figuruje na liście II załącznika Dyrektywy Siedliskowej, w związku z czym nie jest gatunkiem Natura 2000 i dlatego nie oceniano stanu tego gatunku na poziomie obszarów Natura 2000. W poniższej tabeli przedstawiono jedynie informację, w jakich obszarach Natura 2000 znajdowały się monitorowane w 2011 roku stanowiska żaby trawnej.

Tab. 4. Występowanie żaby trawnej na badanych obszarach Natura 2000

Obszary*	Liczba monitorowanych stanowisk w obszarze
PLH120018 Gorce	27
PLH180001 Ostoja Magurska	40
PLC180001 Bieszczady	56
PLH180014 Ostoja Jaślicka	1

* Uwaga: Jedno ze stanowisk - znajdujące się na terenie Ostoi Jaślickiej - należy de facto do puli stanowisk obszaru Ostoja Magurska (zgodnie z informacją od wykonawcy oczekuje się na zatwierdzenia proponowanej zmiany granic tych ostoi).

Stan ochrony gatunku na poziomie regionu biogeograficznego

Tab. 5. Ocena stanu ochrony gatunku w badanym regionie biogeograficznym

Region	Oceny			
	Stan populacji	Stan siedliska	Perspektywy	Ocena ogólna
Region biogeograficzny alpejski	XX	XX	XX	XX

Stanowiska i obszary monitorowane w 2011 roku nie stanowią jeszcze odpowiedniej reprezentacji zasięgu występowania gatunku w regionie biogeograficznym alpejskim. Ponadto, wszystkie zlokalizowane są na terenie parków narodowych, a więc terenach o szczególnym reżimie ochronnym. Nie można więc dokonać oceny stanu ochrony gatunku na poziomie regionu. Aby było to możliwe, należy w przyszłości rozszerzyć monitoring o stanowiska położone w zachodnich częściach Karpat oraz w Sudetach.